Írta: Antal János
2009. szeptember 22. kedd, 20:57

Az európai országok közül Hollandiában a legmagasabb a távmunkások aránya: a lakosság 18%-a vett részt valamilyen formában ilyen típusú munkavégzésben. Az **ETD (European Telework Development)**
adatai szerint 7 millió távmunkás dolgozik Európában. Ez lemaradást mutat az USA-hoz képest, ahol számuk 15 millió fölött van, azonban a növekedés ütemét tekintve sikerült megelőzni Amerikát. Egyes EU országokban jelentős mértékben (13-160%) nőtt a távmunkában dolgozók aránya. Az átlagos növekedési ráta 44%-os volt, ami 2%-kal magasabb az amerikai indexnél. Elmondható, hogy a távmunka Európában is kezd tömeges méreteket ölteni: egymilliót meghaladó a távmunkában dolgozók száma Németországban, Nagy-Britanniában és Hollandiában. A távmunkások összes dolgozókhoz viszonyított számát tekintve az élen járók: Hollandia, Dánia, Svédország, Finnország. Az európai átlag 4,5%, szemben az amerikai 12,9%-os penetrációval.

Jelenlegi adatok szerint az európai dolgozók 45%-a használ a munkája során számítógépet, ez az arány a szellemi dolgozók körében eléri a 74%-ot. A dolgozók mintegy 20%-a otthoni PC-jén is dolgozik, bár 10 alkalmazottból csak egy fér hozzá otthonról a vállalati intranet hálózathoz - állapítja meg az EU Információs Társadalom Főbizottságának jelentése.

A klasszikusnak nevezett alkalmazotti távmunka rendkívüli elterjedtsége Dániában a munkaadók és munkavállalók képviselői, valamint a szakszervezetek között folytatott párbeszéd eredményeképpen létrejött keret-megállapodásokkal magyarázható. A hosszú egyeztető folyamat során kialakult keret-megállapodás nagyban megkönnyíti a távmunka alkalmazásának mindkét fél számára megnyugtató szabályozását. Hasonló megállapodások születtek más európai országokban is (pl. Svédországban, Írországban), illetve folyamatban van EU szinten az erre vonatkozó irányelveinek kidolgozása.

A keret-megállapodások megkötéséhez a bizottság alapelvként javasolja a munkavállaló önkéntes részvételének biztosítását, visszatérési lehetőséget a hagyományos "benti" munkavégzéshez, az alkalmazotti státusz fenntartását, a telephelyen dolgozókkal azonos bánásmódot, az információval való ellátás szükségességét, a költségek fedezését, továbbképzés biztosítását, szükséges egészség- és munkavédelmi intézkedéseket, a munkaidő tiszteletben tartását, a privát élet és a személyes adatok megőrzését, kollégákkal való folyamatos kapcsolattartást, valamint a kollektív jogok és egyenlő lehetőségek biztosítását.

Az egyik legérdekesebb a finn távmunka fejlesztési program, amelyet 1995. márciusában fogadtak el. A vidéki térség fejlesztésével foglakozó tanácsadó bizottság távmunka témacsoportja országos programot dolgozott ki a távmunka-lehetőségek kialakítására és e foglakozási forma támogatására.

A programmal úgy kívánják irányítani az új munkakultúra meghonosítását és a vállalatok hálózatépítési törekvéseit, hogy a lakosságnak megfelelő tevékenységi és oktatási lehetőséget

nyújtanak úgy, hogy ezáltal az ország egész területe lakható maradjon. A finnek egyébként 1997-ben távmunka útmutatót készítettek a munkáltatók számára. Hollandiában 1996. májusban indult el Nederlands Telewerk Forum (Holland Távmunka Fórum). A fórum oly módon segíti a távmunka hollandiai elterjedését, hogy a kormány illetékesei, valamint a munkaadók és a munkavállalók elé tárja ennek a foglalkoztatási formának az előnyeit.

A programnak négy fő feladata van: informálás, adatbank és bemutató, kutatás, kijárás és konzultáció. A holland példánál érdekesebb a német távmunka kezdeményezés, amelyet 1996-tól kezdtek el bevezetni. Ez a program egyébként az Info 2000 - Németország útja az információs társadalom felé c. akcióterv része. Ez a távmunka kezdeményezés a következő akcióterveket foglalja össze: tájékoztatási és motiválási kampány beindítása, a jogi bizonytalanságok felszámolása, felhasználó és alkalmazás-orientált díjazás kialakítása, az adózási feltételek javítása, távmunka projektek támogatása a regionális politika keretei között, a kísérleti projektekből leszűrt távmunka tapasztalok intenzívebb átadása, kísérleti távmunka programok indítása a szövetségi szintű közigazgatásban, az információs rendszerek biztonságának garantálása, a témához kapcsolódó szabványok összegyűjtése, külső tanácsadó testület felállítása, a távmunka európai és globális vonatkozásainak számbavétele, és végül a megtett intézkedések folyamatos értékelése. Egyébként Kölnben 1997. márciusában külön program indult a kis- és középvállalatok távmunka támogatására.

A felsorolt példák egyértelműen mutatják, hogy az Európai Unió és tagállamai a Bangemann-jelentés elfogadásától kezdődően intenzíven láttak neki a távmunka fejlesztési projektek kidolgozásának és a pilot projektek elindításának.

A távmunka gyors terjedése 1998-1999 során az alábbi tényezőknek volt köszönhető:

- A távközlés széles körű liberalizációja, valamit a technika és a piac fejlődése elősegítette az árak csökkenését, a minőség növelését, valamint az alapvető technológiákhoz való hozzájutást.
- Minden iparágban és minden méretű vállalatnál növekszik a távmunka adaptálása.
- A szociális partnerek egyre több országban és szektorban elfogadják a távmunkát.
- Tisztábban látják a távmunka tényleges előnyeit mind a munkahelyek, mind az állami vezetés, illetve a dolgozók is. **Gátoló tényezők:**

- Európán belül nagy földrajzi különbségek mutatkoznak, mind Észak-Dél, mind Kelet-Nyugat irányban.
- Vannak olyan térségek és iparágak, ahol a műszaki infrastruktúra még nem megfelelő a hozzáférhetőség, a minőség és az ár tekintetében.
- Nem alakult még ki a foglalkoztatás terén a korszerű jogi és munkaügyi szabályozás. A rendelkezések általában egy ipargazdaságra és nem az információs társadalomra szabottak.

- A gazdasági vezetés több szintjén és területén a döntéshozók nem ismerik a távmunka előnyeit.

Írta: Antal János
2009. szeptember 22. kedd, 20:57

Az európai és amerikai adatok közötti nagy eltérésre éppen Európa konzervativizmusa a magyarázat. Az amerikai munkaerő sokkal innovatívabb, gyorsan alkalmazkodik a változásokhoz, mobilabb az európainál. Az amerikaiak 25%-a kész arra, hogy egy másik államba költözzön, ha történetesen ott kap állást, míg az európai lakosok csupán 3%-a vállalná ezt adott esetben. A skandináv országok a távmunka adaptációját tekintve az élvonalban vannak. Eddig az északi országok kisebb népsűrűségével magyarázták a távmunka gyorsabb fejlődését: a nagy távolságok miatt az elszigetelt kis települések lakosai számára a legjobb megoldás a távmunka alternatívája. Ezzel szemben Hollandia, a távmunka éllovasa Európa legsűrűbben lakott országa. Tehát nem csupán gazdasági és demográfiai adatok befolyásolják a távmunka elfogadását, hanem bizonyos kulturális különbözőségek is.

Joomla SEO powered by JoomSEF